

[Bilgrav-Nielsen]

andre ord: når regeringen vælger at leve med den dagsorden, et flertal nu vedtager, så må man uden videre gå ud fra, at regeringen er enig i, at det så er grundlaget for dansk udenrigspolitik.

Birkholm (VS):

Statsministeren sagde i sin indledende redegørelse om den såkaldte dobbeltbeslutning, at man her forbandt et langt varsel om deployering med et tilbud om forhandling. Det var en sætning, som indeholdt to urigtigheder.

For det første blev der ikke i dobbeltbeslutningen varslet nogen som helst bestemt frist, hvorefter de nye raketter skulle deployeres. Den dødlinje, som vi nu har hængende over hovedet, er på et senere tidspunkt blevet stillet op af det amerikanske forsvarsministerium, Pentagon, og ydmygt accepteret i NATO-kredsen.

For det andet må jeg sige til statsministeren, at det varede lang tid efter dobbeltbeslutningen, faktisk mere end et år, førend der kom reelle forhandlingsinitiativer i gang i Genève, og endnu længere før forhandlingerne kom i gang, selvfølgelig. INF-forhandlingerne har i virkeligheden ikke stået på ret længe i sammenligning med de forhandlingsprocesser, som gik forud for de strategiske våbenbegrænsningsaftaler SALT I og SALT II.

Må jeg dernæst sige om den såkaldte dobbeltbeslutning, som regeringen åbenbart lægger så stor vægt på at der stadig står et folketingsflertal bag, at med den beslutning forholder det sig akkurat som med beslutningerne i Ottawa. Beslutningen om at producere og udstationere Pershing II og krydsermissiler blev taget langt tidligere end dobbeltbeslutningsmødet i december 1979. Den blev taget på lukkede møder i de såkaldte High Level Groups: High Level Group og Nuclear Planning Group, på lukkede møder i Los Alamos, i Colorado Springs, i Frederikshavn, i Bruxelles og i Homestead – uden den ringeste antydning af nogen parlamentarisk, demokratisk baggrund og lang tid før sagen kom op i det danske folketing. Faktisk afgav det amerikanske forsvarsministerium, Pentagon, allerede i februar 1979 – altså 10 måneder før den såkaldte dobbeltbeslutning – sin ordre på Pershing II raketten. Våbenprodu-

centen Martin-Marietta skulle netop færdiggøre programmet – ja, hvornår tror I? – inden november 1983. På det punkt ser vi altså nøjagtig det samme i Vest, som vi ser i Øst, nemlig at jo mere militarisme vi får, jo mindre demokrati får vi.

Fredsbevægelsen og det befolkningsflertal, som ønsker at blive fri for de 572 raketter, ønsker også en anden regering. Jeg skal endnu en gang beklage, at partitaktiske hensyn hos socialdemokratiet og de radikale ikke gør det muligt at få en anden regering, og jeg skal beklage, at det ikke vil være muligt at få folketinget til klart at give udtryk for sin mistillid til den siddende regerings evne til at føre Danmarks sikkerheds- og nedrustningspolitik, som den er udtrykt i dagsordenerne af 26. maj i år og af i dag.

Jeg vil gerne afslutningsvis gøre en bemærkning til statsministerens udtalelse i den indledende redegørelse om, at vi ikke kan give Moskva vetoret over Vesteuropas forsvar. Det er dog at vende kendsgerningerne fuldstændig på hovedet. Det, som er det helt afgørende ved de 572 nye raketter, det, som er så farligt ved dem, er lige præcis, at de giver Washington vetoret over Sovjetunionens forsvar – eller mere præcist: de giver USAs præsident vetoret over hele Europas forsvar. Der er her tale om nogle nye våben, som for første gang i militærhistorien giver USA evnen til at lamme Sovjetunionen med ét eneste førsteslag.

USA vil nå denne evne for anden gang i 1988, når de formodentlig tager de nye Trident II u-bådsmisser i anvendelse. Sovjetunionen er selvfølgelig ikke nogen engel og stræber af al magt efter at opnå den samme evne, altså evnen til førsteslag, men det har meget lange udsigter, først og fremmest på grund af vanskeligheder med at spore og lokalisere USAs Poseidon og Trident u-både, der rummer meget store gengældelsesarsenaler. Det er givet, at Sovjetunionen i hvert fald ikke de første 10–15 år, for at give et forsigtigt skøn, vil kunne opnå den samme atomare vetoret, som USA nu opnår fra udgangen af 1983, da Pershing II raketterne er stillet op. Så statsministeren stiller i dette spørgsmål som i hele denne debat sagerne fuldstændig på hovedet.

Anker Jørgensen (S):